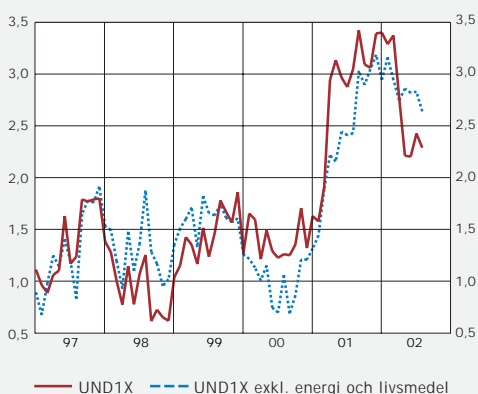
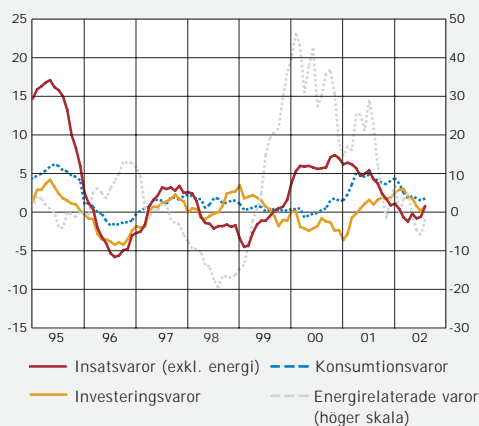

Diagram R1. UND1X och UND1X exklusive energi och livsmedel.
Årlig procentuell förändring

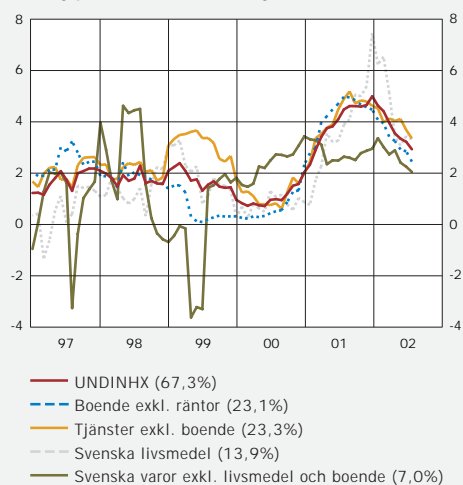
Källor: SCB och Riksbanken.

Diagram R2. Prisindex för inhemsk tillgång (ITPI).
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

Diagram R3. UNDINHX uppdelat på varor, tjänster och boende.
Årlig procentuell förändring

Anm. Siffrorna inom parentes anger andelar av UND1X. Serierna är rensade från effekter av förändrade indirekta skatter och subventioner.

Källor: SCB och Riksbanken.

DEN SENASTE TIDENS INFLATIONSUTVECKLING

Inflationen har under sommaren fallit tillbaka från de höga nivåer som rådde under våren (se diagram 1 i kapitel 1). Inflationen mätt med KPI och UND1X uppgick i augusti till 2,0 respektive 2,3 procent i årstakt. Såväl det inhemska som det importerade inflationstrycket har avtagit sedan föregående inflationsrapport. Prisökningstakten inom tjänstesektorn är avtagande men fortsatt hög medan den är mer dämpad inom varusektorn.

Jämfört med bedömningen i den senaste inflationsrapporten har såväl den inhemska som den importerade inflationen utvecklats svagare än väntat och uppgick till 2,9 respektive 0,9 procent i augusti. Det är främst oväntat låga priser på livsmedel och kläder som förklarar skillnaden mellan prognos och utfall. Även exklusive energi och livsmedel har UND1X utvecklats något svagare och uppgick till 2,6 procent i augusti (se diagram R1).

Prisökningstakten för UND1X exklusive energi och livsmedel är dock fortsatt hög och har stigit trendmässigt från mitten av år 2000 fram tills i våras. Uppgången under de senaste två åren förklaras av faktorer såsom svag växelkurs, stigande priser på insatsvaror, stigande enhetsarbetskostnader och ett förhållandevis högt resursutnyttjande i ekonomin. En väntad avmattning av ökningstakten har kunnat urskiljas under sommaren, vilket delvis är en följd av mer dämpad konsumtions-tillväxt, en återhämtning av produktiviteten och att den starkare kronan tillsammans med sjunkande internationella priser har medfört lägre priser på vissa insatsvaror (se diagram R2). Nettotalen i Konjunkturinstitutets senaste kvartalsbarometer tyder också på ett sjunkande pristryck inom många sektorer. Även inom euroområdet har ökningstakten i den underliggande inflationen stabiliserats under de senaste månaderna.

Den inhemska underliggande inflationen har stigit snabbt under det senaste året. Störst prisökningar har återfunnits inom tjänstesektorn medan ett något mer dämpat pristryck rått inom varusektorn (se diagram R3). Detta förklaras antagligen delvis av att den svaga produktivitetstillväxten under förra året bidrog till att pressa upp enhetsarbetskostnaderna främst inom tjänstesektorerna men också av att högre insatsvarupriser bidrog till högre priser på t.ex. transporttjänster och inom hotell- och restaurangsektorn. Varupriserna påverkas i mindre utsträckning än tjänstepriserna av

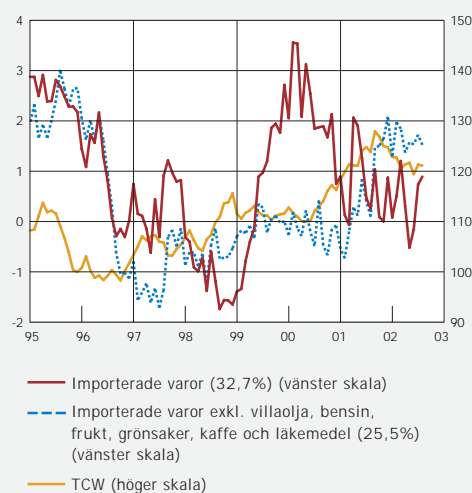
förändrade lönekostnader då arbetskraftsinnehållet i produktionen är lägre. Under de senaste månaderna har dock ökningstakten i den inhemska inflationen avtagit. Detta är troligen en följd av det lägre kostnadsläge som uppstått när produktivitetens utvecklingen förbättrats och insatsvarupriserna sjunkit. Försäkringspremierna och priserna på mer administrativt prissatta tjänster såsom exempelvis kommunala taxor och bilbesiktning fortsätter dock att stiga i allt snabbare takt.

Prisökningstakten på mer bearbetade varor som importerar har ökat successivt under det senaste året (se diagram R4). Eftersom den utländska prisutvecklingen varit dämpad är detta sannolikt en effekt av den tidigare försvagningen av kronan i kombination med ett förhållandevis gynnsamt efterfrågeläge i Sverige. På senare tid har prisökningstakten på de importerade varorna stabiliserats vilket kan sammanhålla med att kronan har förstärkts sedan slutet av förra året.

Underliggande inflation är inte ett entydigt definierat begrepp och kan därför mätas på flera olika sätt. Ett sätt är att rensa KPI-inflationen från olika delkomponenter som endast bedöms ha tillfällig påverkan på inflationstakten. UND1X är ett exempel på ett sådant mått. Ett annat sätt är att exkludera eller minska betydelsen av de varu- och tjänstegrupper vars priser svänger kraftigt. Båda typerna av mått visar att det skett en ökning av den underliggande inflationen under de senaste åren men att en tillbakagång har skett sedan i våras (se diagram R5).

Sammantaget innebär den förbättrade produktivitetens utvecklingen tillsammans med den lägre ökningstakten av insatsvarupriserna och det lägre underliggande inflationstrycket att inflationsutsikterna på kort sikt har förbättrats sedan föregående inflationsrapport.

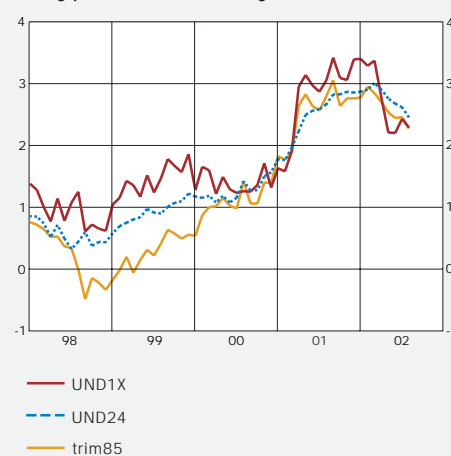
Diagram R4. Importerade varor och TCW.
Årlig procentuell förändring respektive index
1997=100

Anm. Anm. Siffrorna inom parentes anger andelar av UND1X. Serierna är rensade från effekter av förändrade indirekta skatter och subventioner.

Källor: SCB och Riksbanken.

Diagram R5. Olika mått på underliggande inflation.
Årlig procentuell förändring

Anm. De alternativa måtten är beräknade utifrån KPI uppdelat på 70 olika grupper. UND24 är sammanvägt med vikter justerade för den historiska standardavvikelsen av avvikelsen mellan totala KPI och respektive aggregat under de senaste 24 månaderna. I trim85 har de 15 procent mest extrema prisförändringarna exkluderats, 7,5 procent i varje svans.

Källor: SCB och Riksbanken.